

Posudek oponenta magisterské práce

Název práce: Od úspěšnej tranzície ku kríze demokracie: Vývoj a premena demokracie v Slovinsku

Autorka: Alžbeta Neuschlová

Brno, 17. května 2019

Cíl práce a jeho dosažení

Autorka si v práci klade za cíl podat komplexní pohled na vývoj demokracie ve Slovinsku a identifikovat vztahy mezi průběhem tranzice, přístupovým procesem do EU a příčinami současné slovinské krize demokracie. Zatímco první aspekt vytyčeného cíle (poskytnout komplexní pohled) se jí podařilo splnit výborně, aspekt druhý (identifikace vztahů) již tak úspěšně naplněn nebyl, a to zejména kvůli absenci rigoróznější metody.

Práce představuje velmi vydařenou syntézu mnoha různých zdrojů, převážně sekundárních, ale neřeší žádný nový problém, nepoužívá nová data a nepřináší žádné teoretické inovace. Na druhou stranu, pokud se čtenář chce dozvědět o politickém vývoji Slovinska ve sledovaném období, pak autorčin text je skutečně tou pravou destinací, kam se obrátit.

V rámci metodologické kapitoly jsou pěkně zpracované úvody do kvalitativního výzkumu či případové studie, ale již chybí přesné a detailní představení metody, kterou autorka v práci hodlá používat. Stejně tak si šlo více vyhrát s výběrem případu, kdy se zdá, že Slovinsko mohlo posloužit jako nejméně pravděpodobný případ – takový přístup by pak sliboval potenciál také v oblasti teoretické.

Autorka dále představuje teorie demokracie a demokratizace, ale již dále nerozebírá, pro které z prezentovaných vymezení se v práci rozhodla ona a proč.

Zjednodušeně řečeno – přes veškerou chválu, kterou ke krásně čtivému, vyspělému a informativnímu textu mám, – postrádám jasně předestřený výzkumný problém a přesvědčivý nástin postupu, jak jej autorka chce rozlousknout.

Datová základna

Autorka zpracovala množství odborných zdrojů, těží z uznávaných akademických časopisů, slovinští autoři jsou hojně zastoupeni, byť v anglických textech. Postrádám některé zdroje, které by autorce přinesly zajímavé poznatky – co se soudnictví a jeho krize týče, tak například články Mateje Avbelje v German Law Journal, co se obecně evropeizace týče, tak postrádám „klasiky“ Schimmelfenniga a Sedelmeiera.

Masaryk University, Faculty of Social Studies

Joštova 218/10, 602 00 Brno, Czech Republic

T: +420 549 49 1910, E: info@fss.muni.cz, www.fss.muni.cz

Bank account: KB Brno, Ref. No.: 85636621/0100, ID: 00216224, Tax ID: CZ00216224

Originalita

Jak již bylo výše naznačeno, autorčina práce je vskutku vydařenou „mozaikou“ seskládanou z již existujících poznatků.

Zpracování (formální požadavky, gramatika, stylistika)

Práce je napsána velmi srozumitelně a čtivě, po formální stránce se jeví vše v pořádku.

Jednu poznámku bych měl k používání pojmu. Úplně mi nesedí pojem Slovinska jako bývalého člena „sovětského bloku“. Mnohem frekventovanější je pojem Východní blok či socialistický blok, nikoliv však sovětský blok (navíc, bývalá Jugoslávie patřila mezi *non-aligned states*).

Na s. 53 se hovoří o španělském kompromisu, nicméně nikde není vysvětleno, o co se má jednat.

Celkové hodnocení a doplňující dotazy

Celkově bych práci charakterizoval jako velmi profesionálně zpracovaný text převážně syntetizujícího charakteru. Autorka prokázala pokročilou schopnost vyvozovat závěry z prezentovaných dat (dílčí závěry považuji za skutečně zdařilé), na druhou stranu však postrádám kritičtější přístup vůči prezentované materii.

Autorka naťukla některé velmi zajímavé problémy, ale její výzkumný design a metoda jí nedovolily tyto problémy naplno prodiskutovat. Například co se týče vlivu gradualismu na současnou podobu slovinské demokracie, tak postrádám kritickou práci se zdroji. Autorka zařadila pouze ty zdroje, které zapadaly do rámce jejího „příběhu“. Lze si však povšimnout, že stejné nešvary (symptomy) jako u Slovinska se objevují i u ostatních států bývalého východního bloku, včetně těch, které se ke gradualistickému přístupu k tranzici nerozhodly. Lze tedy označit gradualismus za příčinu současného stavu (když obdobný stav existuje i jinde za absence Vámi identifikované kauzy)?

Obdobně postrádám kritičtější diskuzi „nekritického převzetí“ evropských norem. Jak jinak to Slovinsko mělo udělat? Autorka předestírá, že problémy vznikly kvůli mělkému převzetí evropských norem. Kdyby evropské normy přejaty nebyly, tak by nyní ve Slovinsku problémy nebyly? Dle mého názoru jsou problémem hlubší strukturální obtíže, které vedou k mělkému převzetí evropských norem, nikoliv však způsob onoho převzetí sám o sobě.

Z výše uvedených důvodů práci navrhuji hodnotit stupněm „**velmi dobře**“ (B).

Hubert Smekal, Ph.D.